

Objaśnienia:

1. Data i miejscowość sporządzenia pozwu nie jest koniecznym jego elementem, jednakże ze względów tradycyjnych warto je umieścić. Natomiast istotne znaczenie przy biegu terminów procesowych ma chwila wniesienia pozwu do sądu.

Gdy składamy pismo w biurze podawczym lub w sekretariacie sądu – datą wpływu do sądu będzie moment oddania pisma pracownikowi sądu, o czym zostanie umieszczona stosowna wzmianka na kserokopii pozwu.

Przy nadaniu pisma w placówce pocztowej – datą wpływu do sądu jest chwila przekazania pisma pracownikowi poczty, który umieści adnotację na temat daty, na potwierdzeniu nadania listu poleconego.

2. W sprawach o alimenty sądem właściwym rzeczowo (przedmiotowo) jest zawsze sąd rejonowy. Jeśli chodzi o właściwość miejscową, czyli taką która daje nam odpowiedź na pytanie: do którego sądu rejonowego mam wnieść pismo, to istnieją tu dwie opcje.

Uprawniony do alimentów może wytoczyć powództwo przed sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej albo powodowej (czyli swój). W jednym i w drugim wypadku będą zachowane warunki związane z prawidłowym wniesieniem pisma do sądu, umożliwiającym nadanie mu dalszego biegu. Jeżeli powód i pozwany przebywają w tej samej miejscowości, z reguły będzie to taki sam sąd.

Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której ta osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu. Miejscem zamieszkania osoby pozostającej pod opieką lub kuratelą jest stosownie miejsce zamieszkania opiekuna bądź kuratora. Miejsce zameldowania nie ma tu bezwzględnego znaczenia, gdyż liczy się miejsce faktycznego pobytu z chęcią jego kontynuowania.

3. W pozwie o alimenty trzeba oznaczyć wartość przedmiotu sporu (sprawy), dlatego iż taki wymóg został ustanowiony dla roszczeń majątkowych, jakimi niewątpliwie są alimenty.

Wartość przedmiotu sporu stanowi suma świadczeń za okres sporny, nie dłużej jednak niż za rok. My dochodzimy alimentów na przyszłość (na czas nieoznaczony), zatem wartość przedmiotu sporu będzie stanowić: iloczyn kwoty miesięcznej alimentów i dwunastu miesięcy. Rozpatrzmy to na przykładzie z pozwu.

500 zł (kwota miesięczna alimentów) x 12 (liczba miesięcy w roku) = 6000 zł (wartość przedmiotu sporu)

4. Pozew powinien zawierać oznaczenie stron procesu. Powodem (powódką) jest osoba, jaka ubiega się o wszczęcie i prowadzenie procesu przed sądem, w celu realizacji swoich praw (dochodzenia alimentów). W sprawach o alimenty powodem jest osoba uprawniona do tychże świadczeń (alimentów). U nas będzie to rodzic dziecka.

Jeżeli niedostatek dotyczy obojga rodziców, mogą oni wystąpić wspólnie z roszczeniem alimentacyjnym przeciwko dziecku. Wówczas po stronie inicjującej proces znajdzie się dwóch powodów (np. matka i ojciec dziecka).

Gdyby powód nie miał pełnej zdolności do czynności prawnych z powodu ubezwłasnowolnienia całkowitego albo częściowego – przed sądem musi reprezentować go przedstawiciel ustawowy (opiekun lub kurator). W takich okolicznościach trzeba zamieścić także dane przedstawiciela ustawowego, analogicznie jak przy innych stronach procesu.

5. Drugą stroną procesu jest pozwany. Pozwany to podmiot przeciwko któremu skierowany jest proces. W sprawach alimentacyjnych pozwanym jest osoba, na której ciąży ustawowy obowiązek alimentacyjny, lecz która dobrowolnie go nie spełnia (zobowiązany do płacenia alimentów). W omawianym wypadku pozwanym (pозwanymi) będzie dziecko (dzieci) rodzica tj. syn lub córka albo obydwójce.

Jeśli rodzic ma więcej niż jedno dziecko, jakie uzyskało samodzielność życiową – może pozwać wszystkie dzieci. Wtedy w roli pozwanych będą występować co najmniej dwie osoby.

6. Oznaczenie rodzaju pisma – pozwala szybko zorientować się sądowi, z jakim żądaniem ma do czynienia. W naszej sprawie jest to pozew o zasądzenie alimentów. Tak na marginesie – błędne oznaczenie pisma procesowego, nie rodzi negatywnych skutków prawnych dla strony (w postaci wezwania do uzupełnienia, pod rygorem zwrotu), jeżeli z jego treści wynika, czego żąda powód, jakiej ochrony prawnej domaga się.
7. Część zasadnicza pozwu składa się z dwóch segmentów. Mianowicie: określenia żądania oraz uzasadnienia żądania.

- a) Określenie żądania

Musimy w sposób przejrzysty i precyzyjny określić swoje żądania. Wówczas sąd będzie wiedział, o co rzeczywiście nam chodzi i podejmie odpowiednie środki do

realizacji naszych celów, oczywiście jeżeli są one zasadne, to wyrok będzie dla nas pomyślny. Najlepiej każde z żądań (wniosków) umieścić w oddzielnym punkcie.

b) Uzasadnienie żądania

Tutaj opisujemy okoliczności faktyczne sprawy wraz z przytoczeniem dowodów na poparcie swoich żądań (twierdzeń), o których była mowa powyżej. Innymi słowy, jeśli coś twierdzisz, a twoje twierdzenie rodzi skutki prawne (np. w postaci obowiązku płacenia alimentów), to musisz to udowodnić. Co musimy udowodnić? Dowodzeniu podlega sam fakt istnienia obowiązku alimentacyjnego oraz fakty wpływające na wysokość alimentów. Jakie dowody?

W szczególności: dokumenty urzędowe (np. zaświadczenia, decyzje, wyciągi z akt organów państwowych), dokumenty prywatne (np. listy, pamiętniki, notatki), zeznania świadków, opinie biegłych, dowód z badania krwi, filmu, telewizji, fotokopii, fotografii, planów, rysunków, płyt lub taśm dźwiękowych i innych przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki.

Oczywiście możliwe jest również przeprowadzenie dowodów na rozprawie, ale im więcej wykażesz (dostarczysz) dowodów teraz (w postaci załączników do pozwu), tym postępowanie będzie sprawniejsze i zakończy się lepszym wynikiem dla Ciebie, a chyba o to nam chodzi.

8. Sam wniosek o zasądzenie alimentów jest niezbędnym i jednocześnie wystarczającym wnioskiem do wszczęcia i prowadzenia postępowania o alimenty. Obok głównego żądania tj. zasądzenia alimentów, wolno również wnioskować o inne czynności, które może dokonać sąd (czynności uboczne). Strona może wnosić o:
- zabezpieczenie powództwa,
 - nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności,
 - przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda,
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych,
 - dokonanie oględzin,
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin,
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich,
 - zasądzenie kosztów procesu według norm ustawowych (przepisanych).

Podstawą do zasądzenia alimentów od dziecka na rzecz rodzica jest stan niedostatku tego ostatniego.

- 9.** W pozwie jesteśmy winni oznaczyć kwotę alimentów, o które się ubiegamy. Wysokość alimentów jest uzależniona z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (powoda), a z drugiej od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego (pozwanego). Sąd zasądzi wyższe alimenty wtedy, gdy uprawniony ma szeroki wachlarz potrzeb do zaspokojenia, a zobowiązany wykazuje dobrą zdolność zarobkową i majątkową.

W sytuacji, w której potrzeby uprawnionego są niewielkie oraz możliwości dochodowe zobowiązanego niskie – sąd zasądzi alimenty w mniejszej wysokości. Jak zapewne zauważyłeś/ aś , w sferze alimentacyjnej sytuacja uprawnionego jest ściśle sprzężona z sytuacją zobowiązanego.

Jak uzyskać najwyższe alimenty? Z punktu widzenia uprawnionego najważniejsze jest, ażeby wykazać jak najwyższe potrzeby (rozumiane jako koszty utrzymania i wychowania) oraz jak najwyższe dochody zobowiązanego.

- 10.** Zabezpieczenie roszczenia (żądania) na czas procesu, to najprościej rzecz ujmując – zasądzenie tymczasowych alimentów, na okres prowadzenia sprawy alimentacyjnej, tak aby powód (uprawniony do alimentów), miał środki na swoje utrzymanie, póki nie zostaną ustalone alimenty definitywne (ostateczne).
- 11.** Sąd jest władny prowadzić postępowanie, także w wypadku nieobecności powoda. Złożenie takiego wniosku, rozwiewa wątpliwości sądu, co do przyczyn nieobecności. W innych okolicznościach tzn. braku wspomnianego wniosku – sąd mógłby odroczyć rozprawę, bądź zawiesić postępowania.
- 12.** Wnosząc pozew o alimenty do sądu, strona nie ma obowiązku ponosić żadnych kosztów. Bowiem powództwo o alimenty jest ustawowo zwolnione od ponoszenia kosztów sądowych (opłat i wydatków). Koszty te tymczasowo pokrywa Skarb Państwa, a w końcowym orzeczeniu o kosztach – zostają przerzucone na pozwanego, lecz tylko w wypadku, gdy sąd uwzględnił nasze powództwo.
- 13.** Patrz: punkt 7, podpunkt b. Dodatkowo w uzasadnieniu warto podkreślić, że rodzice w przeszłości właściwie wypełniali swój obowiązek alimentacyjny względem dziecka, od którego teraz domagają się alimentów, lecz tylko wtedy, gdy rzeczywiście tak było.

W sytuacji w której rodzice porzucili swoje dziecko albo zaniedbywali swój obowiązek alimentacyjny – ich żądanie alimentów może być oddalone na tej podstawie, iż jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (normami słuszności).

- 14.** Strona (powód) musi podpisać pozew własnoręcznym (odręcznym i czytelnym) pismem. Nie wchodzi tu w grę pismo komputerowe, czy też na maszynie do pisania, jak też skanowanie podpisu.

W razie ubezwłasnowolnienia – pismo podpisuje swoim podpisem nie powód, a reprezentujący go przedstawiciel.

- 15.** Do pozwu trzeba dołączyć jego odpis (kserokopię oryginału) dla strony przeciwnej (pozwanego). Jeśli powód załącza do pozwu inne dokumenty, ich odpis należy się również pozwanemu. Rzecz jasna my dostarczamy wszystkie dokumenty do sądu, a sąd z urzędu odpisy przesyła pozwanemu, doręczając mu wezwanie na rozprawę.